

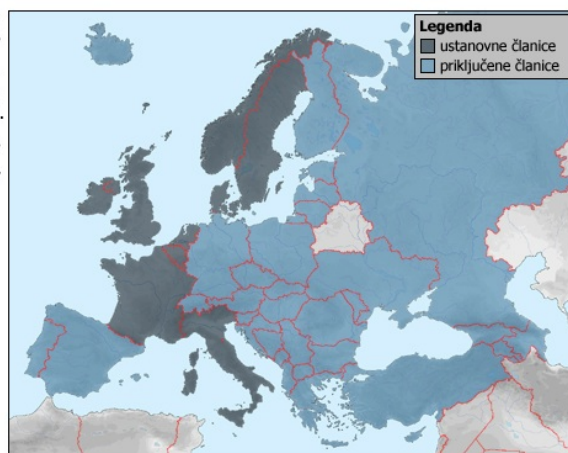
POVEZOVANJE EVROPE IN SVETA, GLOBALIZACIJA

Ideja o združeni Evropi - Svet Evrope

Leta 1949 je bil ustanovljen Svet Evrope. Članica te mednarodne organizacije je lahko postala vsaka država, ki je sprejela načelo pravne države ter državljanom jamčila temeljne pravice in svoboščine.

Po letu 2000 članice Sveta Evropa postanejo še Armenija, Azerbajdžan, Bosna in Hercegovina, Srbija, Monako in Črna gora.

Svet Evrope ima danes 47 članic in okoli 800 milijonov prebivalcev.

Britanski predsednik Winston Churchill je leta 1946 predlagal ustanovitev »Združenih držav Evrope« in prvi korak na poti k združeni Evropi je bila ustanovitev Sveta Evrope, ki je začrtal temelje gospodarskemu in kulturnemu razvoju Evrope.

Svet Evrope je sprejel Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, ki je služila kot temelj Evropsko sodišče za človekove pravice.

Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu

Sedež sveta Evrope v Strasbourgu

V kateri državi se nahaja Strasbourg?

GOSPODARSKO - POLITIČNA ZDRUŽENJA V EVROPI

Leta 1951 je bila ustanovljena Evropska skupnost za premog in jeklo iz katere se je razvila **Evropska gospodarska skupnost.**

Z Maastrichtsko pogodbo se je EGS preimenovala v **Evropsko unijo (EU).**

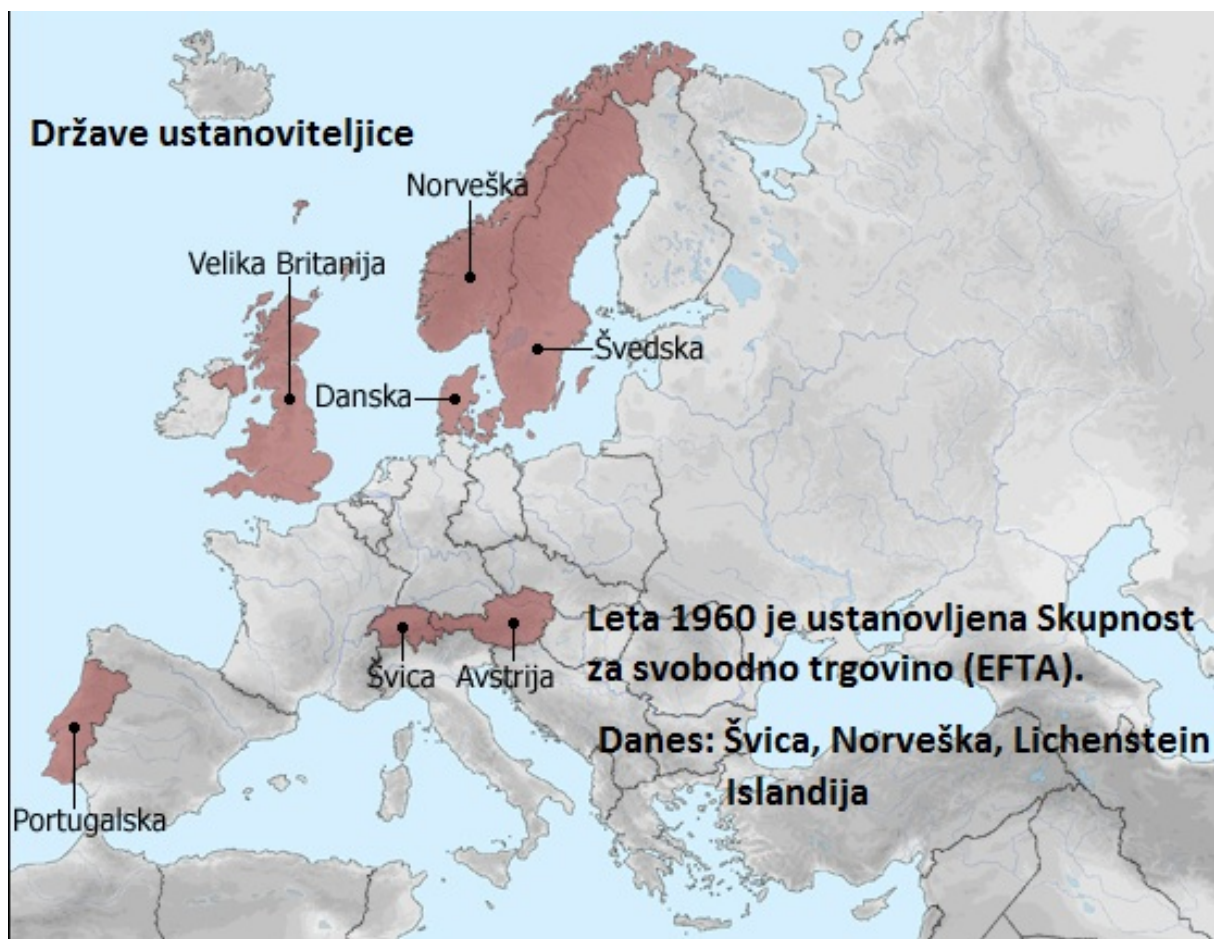

Kaj imajo skupnega države ustanoviteljice glede na blokovsko delitev sveta?

Kdaj je EU doživela največjo širitev?

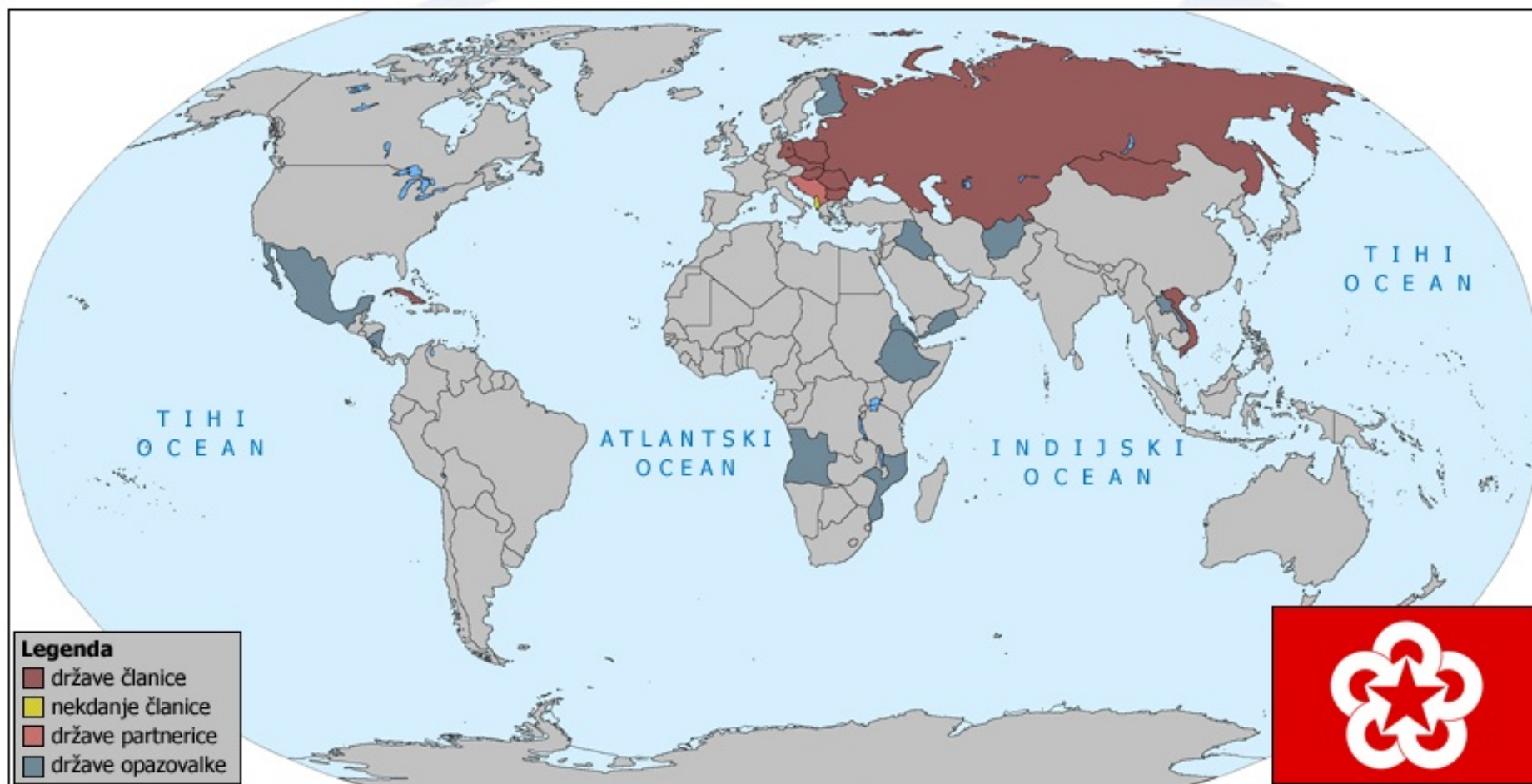
Naštej današnje članice EU.

Druge evropske povezave - EFTA

Druge politično-gospodarske povezave - SEV

Po 2. svetovni vojni je večina vzhodnoevropskih držav prišla pod nadzor Sovjetske zveze, ki je leta 1949 kot protiutež gospodarskemu povezovanju kapitalističnih zahodnoevropskih držav ustanovila gospodarsko zvezo **Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč – SEV** (*Council for Mutual Economic Assistance – COMECON*), ki je združeval države s komunističnimi tipi gospodarstev. Medtem ko so države, ki so po vojni ohranile tržno gospodarstvo, bile deležne izdatne finančne pomoči ZDA iz okvira Marshallovega plana in so na podlagi tega precej okrepile svoja gospodarstva ter kasneje doživljale velik gospodarski razcvet, so države SEV-a zaradi visokih stroškov hladne vojne in neučinkovitega planskega gospodarstva životarile. Leta 1964 se je zvezi pridružila Jugoslavija, a ni postala njena polnopravna članica. Zveza je bila z razpadom Sovjetske zveze razpuščena.

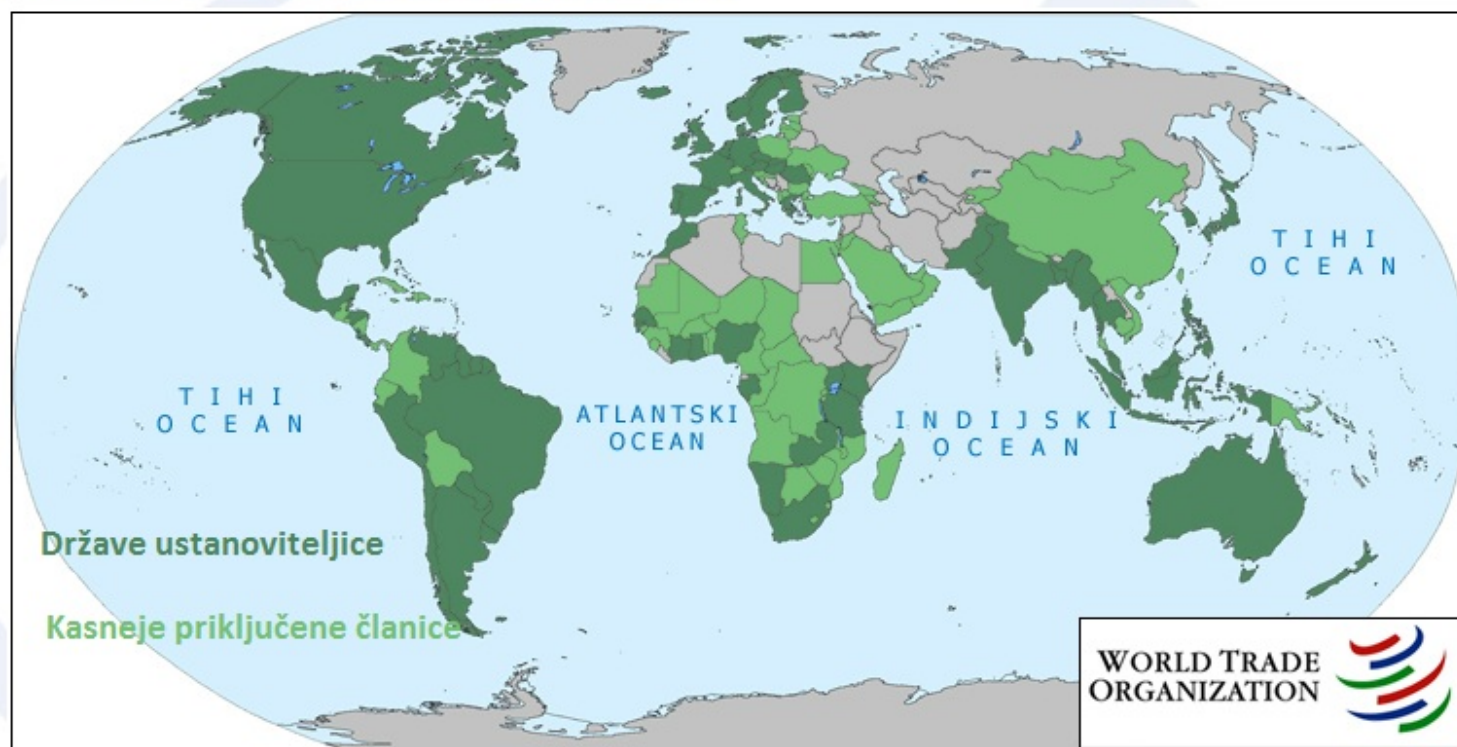

POVEZOVANJE SVETA

Organizacija združenih narodov

SVETOVNA TRGOVINSKA ORGANIZACIJA - WTO (World trade organization)

Precejšen delež h gospodarski globalizaciji prispeva tudi 1. januarja 1995 ustanovljena **Svetovna trgovinska organizacija – STO** (*World Trade Organization – WTO*), ki uravnava pogoje trgovanja med državami članicami. Glavni namen organizacije je odstranjevanje ovir v mednarodnem trgovanju in globalizacija gospodarstva. Danes je v mednarodno trgovinsko organizacijo vključenih več kot 150 držav sveta, ki skupaj vključujejo več kot 99 odstotkov svetovne populacije. Slovenija je članica STO od julija leta 1995.

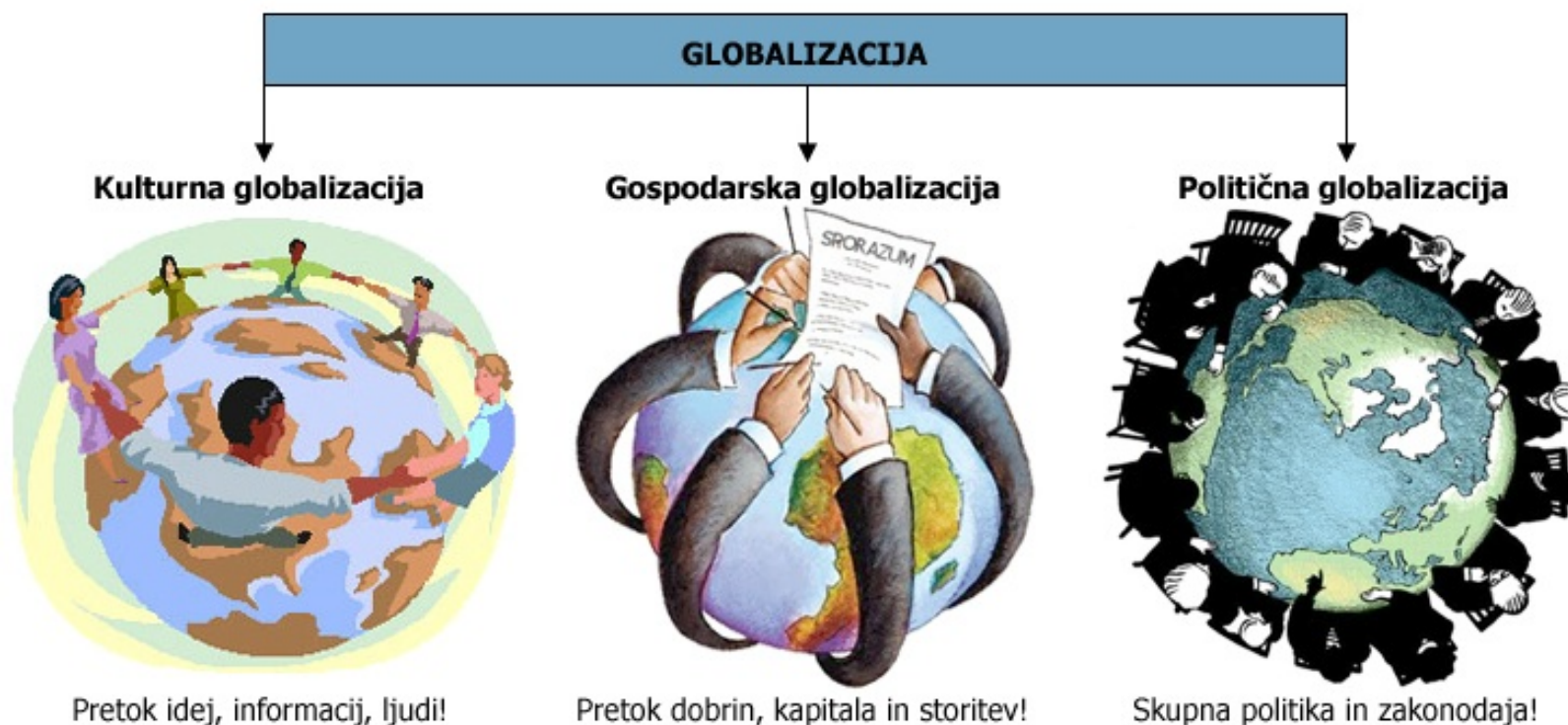
POVEZOVANJE SVETA

Pomembno vlogo v svetovnem merilu imata tudi **Mednarodni denarni sklad in Svetovna banka, ki spodbujata sodelovanje na denarnem področju in s posojili pomagata državam.**

Vse pomembnejše postajajo številne regionalne povezave kot npr. Arabska liga, Zveza držav jugozahodne Azije, Organizacija ameriških držav, Afriška unija, ki deluje po vzoru Evropske unije.

GLOBALIZACIJA

Z besedo globalizacija označujemo proces povezovanja sveta domal na vseh področjih življenja.

Obdobja globalizacije:

- 1. faza:** Globalizacija med leti 1492 in 1800, ko so se globalizirale države.
- 2. faza:** Globalizacija med leti 1800 in 2000, ko so se globalizirala podjetja.
- 3. faza:** Globalizacija med leti 2000 in naprej, ko se globalizirajo ljudje.

DRUGE VRSTE GLOBALIZACIJE

Verska globalizacija ●

Medijska globalizacija ●

Medicinska globalizacija ●

Komunikacijska globalizacija ●

● Ekološka globalizacija

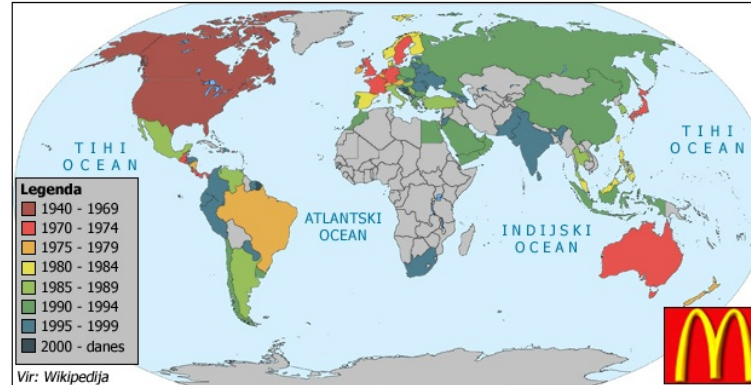
● Filmska globalizacija

● Tehnološka globalizacija

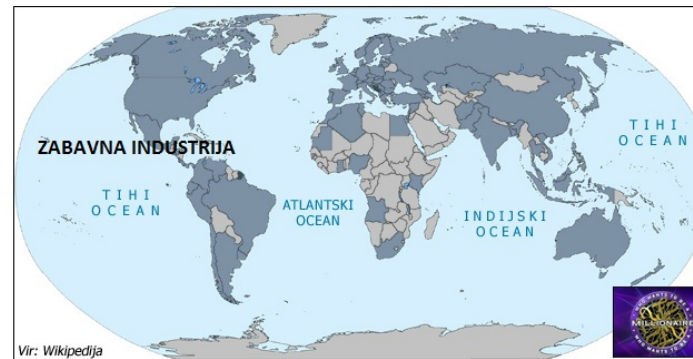
● Bolezenska globalizacija

KULTURNA GLOBALIZACIJA - primeri

McDonalds je nedvomno eden najbolj vidnih pokazateljev širjenja ameriškega vpliva po svetu. Leta 1940 ustanovljeno podjetje McDonalds je z več kot 32.000 restavracijami v več kot 120 državah sveta največja veriga restavracij s hitro hrano na svetu. Več kot milijon in pol zaposlenih v McDonaldsovih restavracijah dnevno postreže več kot 64 milijonom obiskovalcev. Izdelki, ki jih je mogoče kupiti v McDonaldsovih restavracijah, so popolnoma prilagojeni lokalnim kulturnim značilnostim. Tako na primer McDonaldsove restavracije v Indiji ne strežejo govedine, v Izraelu so ob sobotah zaprte...

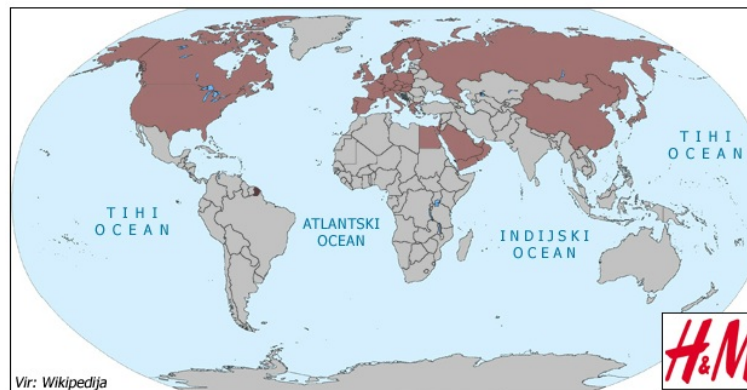

Razširjenost McDonaldsovih restavracij po svetu

Države s svojo različico kviza Lepo je biti milijonar

Med najbolj popularnimi televizijskimi oddajami na svetu je razvedrilni kviz »Lepo je biti milijonar«, ki so ga prvič začeli predvajati leta 1998 v Veliki Britaniji, od tedaj naprej pa je licenco za predvajanje odkupilo že več kot 120 držav.

Države, v katerih ima podjetje H&M svoje poslovalnice

Prijubljena blagovna znamka oblačil H&M ima v 41-ih državah sveta več kot 2.300 podružnic, zaposluje okoli 90.000 ljudi in tako predstavlja eno največjih tekstilnih verig na svetu.

PREDNOSTI IN SLABOSTI GLOBALIZACIJE

PREDNOSTI GLOBALIZACIJE

Prost pretok blaga, storitev, kapitala, idej, znanja in delovne sile med državami.

Zmanjševanje geografskih in časovnih razdalj med kraji.

Večji trg pomeni večjo konkurenco, s tem pa se večata raznovrstnost ter kakovost izdelkov in storitev.

Razvite države z investiranjem v manj razvite države v revnejših delih sveta ustvarjajo nova delovna mesta in zvišujejo življenjski standard prebivalstva.

Agresivnost medijev omogoča boljšo zaščito človekovih pravic in svoboščin.

Manjša nevarnost izbruha vojn med razvitimi državami.

Širjenje idej in idealov demokracije v države v razvoju.

Spoznavanje drugih kultur ter zmanjševanje kulturnih in nacionalnih raznolikosti na svetu.

Ustanavljanje organizacij za varovanje okolja povečuje zaščito okolja v razvitih državah.

Moderni komunikacijski sistemi omogočajo hiter pretok informacij med posamezniki in podjetji po vsem svetu.

Potrošniki lahko kupijo dobrine in storitve po konkurenčnih cenah.

SLABOSTI GLOBALIZACIJE

Razvite države sveta so izčrpale svoje proizvodne možnosti, proizvodnja se je prenesla v predele s cenejšo delovno silo in nižjimi stroški proizvodnje, to pa v prihodnosti pomeni vse manj služb za prebivalstvo.

Vsiljevanje zahodnega gospodarskega, družbenega in kulturnega sistema.

Nevarnost izgube zaposlitve: zaradi močne konkurence na trgu delovne sile je vse manj zaposlitev sklenjenih za nedoločen čas, s tem pa se poveča nevarnost izgube službe.

Povečevanje števila ljudi, ki jih ogroža revščina. Bogati postajajo bogatejši, revnejši vse bolj revni.

Internet olajšuje komuniciranje med teroristi, ki imajo hkrati tudi dostop do najbolj naprednih oblik orožja, s tem pa se povečuje nevarnost krvavih terorističnih napadov.

Velika industrijska podjetja povzročajo močno onesnaženje okolja v manj razvitih državah z neprimerno okoljsko zakonodajo.

Zaradi širjenja restavracij s hitro hrano ljudje zaužijejo vse več nezdrave hrane, to pa bremeni zdravstveni proračun držav.

Skokovit porast okuženih z različnimi smrtonosnimi virusi in boleznimi zaradi povečanja mobilnosti ljudi.

Svetovne multinacionalke prevzemajo lokalno industrijo.

Svetovne multinacionalke, ki so nekoč bile omejene le na gospodarske aktivnosti, imajo vseveč vpliva na politične odločitve vlad in tako krojijo svetovno politiko.

Recesija v eni državi lahko sproži verižno reakcijo po vsem svetu.

Podjetja se soočajo z veliko večjo konkurenco, to pa lahko ovira uspeh manjših podjetjih, saj nimajo dovolj sredstev za nastop na globalni sceni.

Boj za naravne vire povečuje nevarnost civilnih vojn v državah v razvoju in odprtih vojn med državami v razvoju.

V iskanju poceni delovne sile se povečuje pritok neusposobljene delovne sile iz držav v razvoju v razvite države sveta.

Širjenje zahodnih vrednot preko TV in Interneta po vsem svetu ogroža lokalne kulture in tradicije.

